

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Boda László ügyvéd (**képviselő címe**) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek, a dr. Chiorean Gabriella jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2006. december 19. napján meghozott, 10.P.633.157/2004/26. számú ítélete ellen, az alperes részéről 27. és 28. sorszámok alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezései közül a felperes keresetveszteségének, a perköltségnek és a térítendő illetéknek a kivételével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja. A keresetveszteségnek, a perköltségnek és a térítendő illetéknek a tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot további eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítja.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes személygépkocsi utasaként 2003. május 31-én elszenvedett közlekedési balesetben súlyos, maradandó egészségkárosodást eredményező sérüléseket szenvedett. A balesetet az alperes biztosítottjának közlekedési szabályszegése okozta. A felperes sérülései és egészségkárosodása annak folytán súlyosabbak, hogy az ütközéskor a gépkocsiból kiesett, mert a biztonsági övet nem kapcsolta be. A felperes baleseti eredetű egészségkárosodása folytán munkaképessége 40 %-át elvesztette. Jobb csípőízületébe protézis beépítése vált szükségessé. A bal lába 2 cm-el megrövidült. Az egészségtromlása lelki sérüléseket is okozott; az érzelmi élete elsivárosodott, ingerlékeny, idegessé vált. A **külföldi** állampolgár felperes Magyarországon 2000. október 1-től 2001. december 31-ig munkavállalási engedéllyel, karbantartó lakatosként dolgozott. Havi átlagkeresete 40.000 forint volt.

2002. októberétől szándékozott ismét munkát vállalni, a munkavállalási engedély iránti kérelmét azonban elutasították, így engedély nélkül vállalt építkezéseken munkát; ács és kőműves munkákat végzett. Újabb kérelmére, 2003. december 1-től kapott 1 évre szóló munkavállalási engedélyt.

Az alperes peren kívül 2.500.000 forint nem vagyoni kártérítést fizetett a felperes részére.

A felperes a keresetében további 5.500.000 forint nem vagyoni kártérítés, havi 138.000 forint kártérítési járadék és a baleset folytán keletkezett költségei megtérítésére kérte az alperest kötelezni.

Az elsőfokú bíróság 2.800.000 forint nem vagyoni kártérítés, 3.461.066 forint 2006. december 31-ig lejárt kártérítési járadék és költség, valamint ezek kamatai, továbbá

2007. január 1-től havi 74.400 forint kártérítési járadék megfizetésére kötelezte az alperest.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az ítéletének indokolásában kifejtette:

A felperes egészségkárosodásával összefüggésben lévő hátrányok teljes kiegyenlítésére 5.300.000 forint nem vagyoni kártérítés alkalmas. Ebből 2.500.000 forintot az alperes már megtérített, így a különbözetben kellett csak marasztalni. Nem vagyoni kártérítés esetén kármegosztás alkalmazására nincs lehetőség, ezért az alperes önhibáját, nevezetesen, hogy a biztonsági öve nem volt bekapcsolva, nem lehetett figyelembe venni.

A felperes a balesetet megelőző évben építkezéseken dolgozott, ács és kőműves munkákat végzett, gépkocsit vezetett. A keresetére adatok nem voltak beszerezhetők, a keresetveszteségének pótlására szolgáló kártérítést így a Ptk. 359. § (1) bekezdése alapján, általános kártérítésként lehetett csak megállapítani. A felperes vagyoni kártérítési igényei vonatkozásában az alperesre terhesebb, 80 - 20 %-os kármegosztás alkalmazása volt indokolt az említett károsult önhibára figyelemmel.

Az alperes a fellebbezésében az első fokú ítélet részbeni megváltoztatását, a nem vagyoni kártérítésre irányuló kereset elutasítását, a kártérítési járadéknak a keresetveszteség pótlására szolgáló járadékrész összegével való leszállítását, a fűtési és közlekedési többletköltség megtérítése iránti követelés elutasítását, az ápolási, gondozási költségek pótlására megítélt 374.000 forint 46.000 forintra való leszállítását kérte.

Hangsúlyozta, hogy a megítélt nem vagyoni kártérítés a bírói gyakorlatban a felpereséhez hasonló hátrányok kiküszöbölésére alkalmasnak tartott kártérítési összegekhez képest túlzott. Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a jogi álláspontját, hogy a nem vagyoni kártérítés megállapításánál a károsult önhibának nincs szerepe. Nem vagyoni kártérítésnél ugyan százalékos arányú kármegosztásra pontosan, számszerűen meghatározható veszteség hiányában valóban nincs lehetőség, az önhiba azonban a károsultnak járó nem vagyoni kártérítés összegét kétségtelenül mérsékli.

A felperes keresetvesztesége pótlására szolgáló járadékigényét illetően kifejtette: A felperes 2001. január 1-jét követően - így a baleset időpontjában sem - Magyarországon munkavállalási engedély hiányában munkát nem vállalhatott és nem is dolgozott. Nem tisztázta az elsőfokú bíróság, hogy a balesetet megelőző 1 évet a felperes Magyarországon töltötte-e, kapott-e **külföldön** valamilyen társadalombiztosítási juttatást. Nem vizsgálta szerinte az elsőfokú bíróság azt sem, hogy a balesetet követően a felperes miért kért munkavállalási engedélyt, vállalt-e az engedély alapján munkát és milyen keresetet ért el. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a minimálbérnél magasabb keresetveszteséget pótló járadékot ítelt meg, és hogy figyelmen kívül hagyta: a felperes megmaradt munkaerejét nem hasznosította. Az ápolási és gondozási költség általa elismert összegét meghaladó részét, valamint a fűtési és közlekedési többletköltségét pedig a felperes nem bizonyította. Az elsőfokú bíróság a keresetveszteség pótlására szolgáló járadékrészt általános kártérítésként úgy állapította meg, hogy a bizonyítás lefolytatását a keresetveszteségre nézve meg sem kísérelte.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú ítélet helybenhagyására irányult. Előadta, hogy a baleseti sérülései lényegében teljes munkaképtelenségét idézték elő, ugyanis fizikai munkát egyáltalán nem képes végezni. Társadalombiztosítási juttatásokat pedig **külföldön** nem kap.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés, a fűtési és közlekedési, valamint ápolási költségek összegét a bizonyítási lehetőségek kimerítését követően, a mérlegelési szabadságának kerete között állapította meg. Az ítéltábla ettől eltérő mérlegelésre nem látott lehetőséget. Az első fokú ítéletet ezért ebben a részében helybenhagyta.

Általános kártérítés megállapítására akkor kerülhet sor, ha a bíróság minden lehetséges és célravezető bizonyítást lefolytatott a kár mértékének felderítése végett (PK. 49. sz. állásfoglalás).

A keresetveszteség pótlására szolgáló járadékot az elsőfokú bíróság általános kártérítésként anélkül állapította meg, hogy a felperes balesetet megelőző 1 évi kereseti viszonyaira nézve bármilyen bizonyítást lefolytatott volna.

Az ítéltábla ezért az első fokú ítéletet ebben a részében a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és ebben a körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban fel kell hívni a felperest, hogy pontosan jelölje meg: a balesetet megelőző 1 évben ki volt a munkáltatója, kik voltak a munkatársai, hol, mikor, milyen munkákat végzett. Ezt követően a felperes állításainak igazolására tanúként kell kihallgatni a munkáltatóját, ha az jogi személy volt, annak képviselőjét, és a munkatársait. Az elsőfokú bíróság csak ezt követően lesz abban a helyzetben, hogy a keresetveszteség pótlására szolgáló járadék tekintetében a jogszabályoknak megfelelő, megalapozott döntést hozhasson.

A perköltség és az eljárási illeték viseléséről, a részítéletre és az első fokú ítélet részbeni hatályon kívül helyezésére figyelemmel az elsőfokú bíróságnak az eljárást

befejező határozatában kell majd döntenie a pernyertesség - pervesztesség arányának pontos ismeretében.

Budapest, 2007. augusztus 31.

Dr. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Szücs József s. k. előadó bíró, Dr. Németh László s. k. bíró